

Retningslinjer for tilskudd til ikke-fysiske stedsutviklingsprosjekter

Dato: 17.11.2025	Vedtatt av: Fylkesutvalget xxxxxxxx
Arkivsak: 25/33223	
Første gang vedtatt: Fylkesutvalget møte 25.02.2020 sak 19/20	Gjelder for: Tilskuddsåret 2026

Forslag

Intensjonen bak tilskuddsordningen

Tilskuddsordningen skal bidra til å oppfylle de langsiktige målene slik de er nedfelt i «Regionplan Agder 2030 med regional planstrategi 2024-2027».

Her heter det blant annet:

Inkluderende og trygge byer og tettsteder er en viktig del av den sosiale bærekraften. Gjennom by- og tettstedsutvikling bygger vi rammene for oppveksten til barn og unge, og skaper et aldersvennlig samfunn. Dette er viktig for å motvirke sosial ulikhet og gi bedre helse. En kompakt by- og tettstedsutvikling vil redusere behovet for å ta ubebygde natur i bruk og bidra til at vi tar vare på livet på land, i vann og bremser klimaendringene. Attraktive byer, tettsteder og bygder kan bidra til at vi både tiltrekker og beholder tilflyttere og arbeidsplasser i regionen.

Hovedmål:

- Det er attraktive og varierte bo- og arbeidsmarkeder i hele Agder.
- Byer, tettsteder og lokalsentre er utviklet kompakt og med kvaliteter som fremmer helse, deltagelse og trivsel.
- Flere har en bolig tilpasset sin livssituasjon.
- Kommunesentrene har et variert arbeidsliv, tjeneste-, opplevelses- og kulturtilbud.
- Agder er et aktivitetsvennlig samfunn med nærmiljøer, sosiale møteplasser og friluftslivsområder som bidrar til at flere er mer fysisk aktive.

Økonomisk ramme

Samlet økonomisk ramme for tilskuddsordningen i 2026 er 1,75 millioner kroner¹.

Hvem kan søke:

Det er kun kommunene i Agder som kan søke om, og få tildelt midler.

Kunngjøring

Tilskuddsordningen blir kunngjort på fylkeskommunens nettsider. Alle kommunene blir direkte tilskrevet.

Krav til egenandel og annen finansiering

¹ Forbehold om fylkestinget behandling Handlings og økonomiplanen for 2026

Det er ikke krav til egenandel. Det er likevel ønskelig at kommunen selv bidrar økonomisk så langt det er mulig.

Hva kan midlene gå til

- Mulighetsstudier
- Fortettingsanalyser
- Byrom- og nærmiljøanalyser
- Grøntstrukturanalyser
- Visualisering av plankonsepter
- Kulturhistoriske stedsanalyser (DIVE-analyser)
- Byggeskikkveiledere
- Arkitektkonkurranser eller parallelloppdrag
- Medvirkningsprosesser i by- og tettstedsutvikling²

Søknaden må inneholde:

- Beskrivelse som redegjør for prosjektet
- Beskrivelse av forventet resultat av prosjektet
- Kart som viser avgrensning av plan-/prosjektområdet
- Prosjektorganisering
- Fremdriftsplan
- Finansieringsplan. Merk at beløp skal oppgis uten MVA
- Prosjektleder/kontaktperson i kommunen

Kriterier og føringer

- Prosjektene skal følge opp de overordnede føringene i «Regionplan Agder 2030 med regional planstrategi 2024-2027».
- Det kan søkes om flere prosjekter i en kommune. Kommunen må i så fall opplyse i hvilken rekkefølge prosjektene ønskes prioritert.
- Det er en fordel om prosjektene har relevans til pågående eller forestående plan- eller utviklingsoppgaver, herunder eventuelle andre samarbeidsprosjekter med fylkeskommunen knyttet til stedsutvikling. Det er også en fordel om prosjektene kan støtte opp under vedtatte samarbeidsavtaler med kommunene.
- Det gis ikke tilskudd til fysiske tiltak gjennom denne tilskuddsordningen.
- Det gis ikke tilskudd direkte til planlegging etter plan- og bygningsloven (reguleringsplaner m.m.).
- Hensynet til «tilgjengelighet for alle» skal, så langt det er relevant, vektlegges i alle prosjektene.
- Tilskuddet skal i det alt vesentlige gå til innkjøp av ekstern fagkompetanse.
- Maksimalt tilskudd per prosjekt er 250.000 kroner. Det kan i spesielle tilfeller gis inntil 300 000 kroner. Dette kan gjelde prosjekter med særlig stor overføringsverdi til andre kommuner, eller mer omfattende prosjekter som arkitektkonkurranser eller lignende. Dersom det søkes om prosjekter over 250.000 kroner, må det begrunnes særskilt i søknaden hvorfor kommunen mener prosjektet kvalifiserer for økt tilskudd.
- Fylkeskommunen skal gis anledning til å delta i prosessen, for eksempel i referansegruppe.
- Kommunen står som prosjekteier. Det forutsettes at kommunen setter av tilstrekkelige ressurser til gjennomføring og oppfølging av utviklingsarbeidet. Kommunen bør utnevne en prosjektleder med overordnet ansvar for planlegging, koordinering og gjennomføring av arbeidet.

² Dette gjelder ikke lovpålagte medvirkningsprosesser i forbindelse med planlegging etter plan- og bygningsloven, men kan gjelde utvidete prosesser f.eks. rettet mot spesielle grupper.

- Dersom det er nødvendig med politisk forankring av prosjektet i kommunen, skal dette gjøres før det søkes om tilskuddsmidler.

Evalueringskriterier:

Det vil ved vurdering av søknadene bli foretatt en samlet vurdering i forhold til retningslinjene og føringene for tilskuddsordningen.

Fordeling av tilskuddsmidlene

Tilskuddsmidlene fordeles administrativt. Fylkesutvalget orienteres i ettertid om utfallet av tildelingene.

Rapportering ferdigstillelse

Prosjektene bør som hovedregel være ferdigstilt i løpet av 2026. Siste frist for ferdigstillelse og rapportering er 1.11.2027.

Fylkeskommunen ønsker at prosjektene skal fremstå som eksempler på hvordan attraktiv by- og stedsutvikling kan bidra til positive samfunnseffekter og at dette blir synliggjort for politikere, forvaltning, næringsaktører og befolkning. Det er derfor viktig at prosjektarbeidet og resultater dokumenteres og formidles på egnet måte. Prosjektene bør ha overføringsverdi til andre kommuner.

Prosjekt materialet (rapporter, beskrivelser m.m.) skal tilfredsstillе Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske (IKT)-løsninger:

[Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske \(IKT\)-løsninger](#)

Av hensyn til formidling av prosjektene på fylkeskommunens hjemmesider, må det foreligge nødvendige rettigheter når det gjelder bruk av bilder og annet grafisk materiale.

Fylkeskommunen skal gis anledning til fritt å benytte materialet i vår veiledningsvirksomhet.

Det skal gå frem av prosjektrapporten at Agder fylkeskommune har gitt tilskudd og eventuelt bidratt faglig til prosjektet.

Når prosjektet er avsluttet skal resultatet av prosjektet (rapport³) samt prosjektrekskap oversendes fylkeskommunen.

Tilskuddet betales ut når prosjektet er avsluttet.

.....

³ Hvis prosjektet i seg selv munner ut i en rapport i form av en mulighetsstudie eller lignende er det ikke nødvendig med særskilt rapportering.